

בלבבך לעשותו

גליון ד' | חודש אדר"ר תשע"ט | פרק ד | יו"ל ע"י ארגון לימוד התניא

דבר המערכת

בהקדמתו לספר התניא כותב המחבר:

"וכולם הן תשובות על שאלות רבות אשר שואלין בעצה... כל אחד לפי ערכו, לשיטת עצות בנפשם בעבודת ה'... על כן רשמתי כל התשובות על כל השאלות למשמרת לאות... כי בהן ימצא מרגוע לנפשו ועצה נכונה לכל דבר הקשה עליו בעבודת ה'".

בגיליון שלפנינו לקטנו כמה ענינים מספר התניא שניתן ללמוד ממנו הוראות בעבודת ה' בחיי היום יום - מתוך פרק ד.

וזאת למודעי:

בכל פרק ופרק מפרקי התניא קדישא ניתן ללמוד נושאים וענינים רבים, ובכל פרק ופרק יש אוצרות על גבי אוצרות של הוראות והדרכות בעבודת ה', וכמובן אין כוונתנו להביא כאן את כל הנקודות המופיעות בכל פרק או תוכן כל הפרק אלא לקחת מתוכו כמה פרטים ולהציגם בתוך הגליון.

אנו תפלה שיקויים במהרה מה שכותב רבינו בעל התניא בסוף ההקדמה "ומחיה חיים יזכנו ויחיינו לימים אשר לא ילמדו עוד איש את רעהו וגו' כי כלם ידעו אותי וגו' כי מלאה הארץ דעה את ה' וגו' אמן כן יהי רצון".

ארגון לימוד התניא

מהי דביקות?

וְאִי אֲפֹשֶׁר לְדַבְּקָה בּוֹ בְּאַמְתָּת כִּי אִם בְּקִיּוּם רַמ"ח פְּקוּדֵינִי שֶׁהֵם רַמ"ח אַבְרָיִן דְּמַלְכָּא בְּבִיכּוּל. (תניא פ"ד)

גשמית יותר, כאשר שני דברים גשמיים, כמו שני דפים, דבוקים יחדיו, וכן בכל התדבקות כיו"ב. ולפי זה היאך בשר ודם גשמי ומוגבל מסוגל להיות דבוק במלך מלכי המלכים הקב"ה?

ומכל זה מובן לכל בר דעת, שאכן דביקות איננה רגש שאדם מרגיש דבוק בהקב"ה, אלא דביקות אמיתית באלקות היא כאשר האדם מחובר באמת להקב"ה.

ובכן, כאן הבן החכם שואל: א"כ איך אפשר כן להיות דבוק עם הקב"ה באמת?

על כך מסביר בעל התניא, שמצד האדם התחתון אכן אין שום דרך להדבק בו יתברך, אבל הקב"ה מצידו נתן לנו את היכולת ואת האפשרות לעשות זאת, וכיון שלהקב"ה אין שום הגבלות, הרי ביכולתו לעשות זאת. והוא ית' הורה לנו את הדרך בה יכולים אנחנו לדבוק בו ולהתחבר אליו, וזהו על ידי פעולות מעשיות בדברים גשמיים, שהן כל מצוות התורה דאורייתא ודרבנן.

ואע"פ שלכאורה פעולות מעשיות הן דברים פעוטים ונחותים לעומת רגש של התעוררות מעומקא דליבא, מכל מקום דווקא זוהי הדרך להתקשר עם הקב"ה, שכן לא הפעולה הגשמית של מעשה המצוה מצד עצמה היא הפועלת את הקשר והחיבור של האדם עם אלקות, אלא רצונו של ה' יתברך שפעולה ומעשה זה יהיו מצוה, מלשון צוותא וחיבור, והם שיקשרו ויחברו את האדם עם הקב"ה.

מובא על כך משל מאיש פשוט ביותר שיש לו ביטול פנימי אל החכמה ואל מעלת האיש החכם, ועד כדי כך מעלת החכם גדולה בעיניו שבטל כלפיו באופן של העדר תפיסת מקום לגמרי. וכן הוא גם מצד רגש החכם כלפי האיש הפשוט, שבגלל מעלתו וחכמתו ועסקו תדיר במושכלות, הרי האיש הפשוט אינו תופס מקום אצלו כלל (ואין זה שמבטלו ודוחה אותו ח"ו, דהרי זוהי מדה רעה, אלא שנחשב בעיניו כמי שאין לו קשר ויחס עמו כלל). ברם, כאשר החכם יצווה את האיש הפשוט לעשות דבר מה בשבילו, הנה בציווי זה נולדה מציאותו של האיש.

ויש להבהיר: כמובן, אין הכוונה למעט ח"ו בחשיבות של ניגון ורגש חסידי. ואדרבה, דברים אלה מרוממים את האדם מאד, ולא באנו אלא להדגיש שתכלית כל ההרגשים היא להביא לעשי' בפועל, ושהיא היא הדרך היחידה לדביקות אמיתית בהקב"ה.

הניגון הידוע של בעל התניא על המילים בהן משתפך דוד המלך, נעים זמירות ישראל: "צמאה לך נפשי! כמה לך בשרי! בארץ צייה ועייף בלי מים, כן בקודש חזיתך לראות עווןך וכבודך!", הרי הוא מעורר ומלהיב את הרגש של כל בחור או אברך ששר ניגון קדוש זה ברגע של התעלות.

כך גם ניגוני הדביקות השונים השרים בעת רעוא דרעוין ובשאר זמני התעלות, או אפילו סתם כך. ההתעוררות וההתלהבות, בכל עת ששרים או אפילו רק שומעים ניגון של כיסופים וגעגועים מתוך רגש פנימי ודביקות היא מנת חלקנו של ההולכים בדרך הבעש"ט נ"ע.

משום כך תופס הניגון החסידי מקום חשוב בעולמו הרוחני של כל חסיד עובד ה'.

אבל למרות זאת, ניגון של דביקות הוא רק ביטוי לרצונו והשתוקקותו של האדם להיות דבוק בהקב"ה, אבל בניגונים כשלעצמם אין האדם בא עדיין לידי דביקות בהקב"ה בפועל.

ואמנם ענין הדביקות בהקב"ה לאו מילתא זוטרתא היא, שכן האדם הרי הוא נברא מוגבל, שפל ונחות - 'אדם' על שם שנברא מן האדמה, ועוד נאמר עליו "עפר אתה ואל עפר תשוב" - ואם כן איך ביכולתו להתקרב ולגשת אל הקודש ולהדבק בהקדוש-ברוך-הוא האין סוף האמיתי, שאין לו שום השגה בו והוא באין ערוך אליו?

וכאמור, גדול ורב כוחם של ניגוני הדביקות לעורר ישנים מתרדמתם, ולעורר בצפונות לבם רצון חזק ומשיכה להתדבק בהקב"ה, אך דעת לנכון נקל שעדיין אין זו דביקות בפועל!

וכמו שהוא בנוגע לניגון, כך הוא גם לגבי כל רגש חסידי, רגש המתעורר מהנשמה. שכן גם מי שזכה להתעורר ברגשות עזים לעבודת ה' בדרך החסידות, עדיין אין זו דביקות בפועל, ואף הוא נשאר עם אותה התמיהה: הכיצד רגש של נברא מוגבל אפילו היותו נברא היותר נעלית, גם אם הוא מתנתק ומתעלה מתענוגי עולם הזה, יכול לקשר ולדבק אותו עם אין סוף ברוך הוא?

הפלא גדול עוד יותר לאור ההבנה שלנו, אנשים פשוטים, במושג 'דביקות'. כי הרי לפי קוצר דעתנו פירושה של דביקות הוא חיבור ושיוכות בין שני דברים נפרדים, כמו למשל שני ידיים נאמנים שהחיבור והקירוב ביניהם גדולים ביותר עד שהם בדביקות זה לזה, וכלשון הכתוב במשלי "אוהב דבק מאח". או בדוגמה

ואי אפשר לדבקה בו באמת כי אם בקיום רמ"ח פקודין שהם רמ"ח אברין דמלכא כביכול.

[מניא פרק ד']

ואת מצותיו תשמרו פירוש ע"י מה יכולין להשיג אותו ית"ש ע"י מצותיו תשמרו, שלזה צמצם עצמו כביכול במצותיו הנראין בעין גשמי, בכדי שע"י הרמ"ח מ"ע שהן נקראין איברים דמלכא יכולין להשיג אותו יתברך.

[שזנפת העמקיס להרה"ק ר' יעקב ישראל מטשערקאס]

שכשהאדם מקיים במעשה כל מצות מעשיות ובדבור הוא עוסק בפירוש כל תרי"ג מצות והלכותיהן ובמחשבה הוא משיג כל מה שאפשר לו להשיג בפרד"ס התורה הרי כללות תרי"ג אברי נפשו מלובשים בתרי"ג מצות התורה.

[מניא פרק ד']

נודע אל בעלי המדע כי גוף האדם אינו האדם אבל הוא ענין לבוש אחד מתלבש בו נפש השכלית אשר היא האדם עצמו בעודו בעוה"ז ואחר הפטירה יופשט מעליו הלבוש הזה ויתלבש בלבוש זך ונקי רוחני כמ"ש

הסירו הבגדים הצואים וכו' וכו'. והנה נפש הטהורה שהיא הפרי, כלולה מתרי"ג אברים וגידים, מתלבשת תוך אברים וגידין של נפש הטומאה הנקראת קליפת הפרי וכו', ואמנם מזון הרוחני של נפש הקדושה נמשך אליה ע"י קיום התורה הכלולה מתרי"ג המצות, כדמיון תרי"ג אברי הנפש וכו'. וכל אבר מן רמ"ח אברים ניזון מן מצוה פרטית מתייחסת לאותו אבר. וכאשר יחסר לאדם קיום איזה מצוה, גם האבר הפרטי המתייחס למצוה, יחסר ממנו מזונו וכו' וכו' ולכן צריך האדם לחפש בכל כוחו לקיים תרי"ג מצות וכאשר יקיים איזה מצוה עשה, יכיון להסיר מן האבר הפרטי של נפשו המתייחס אל המצוה וכו'. ע"ש.

[שער הקדושה להרמ"א שער 6 פ"6]

נראה לפרש בעזה"י, ה' יתברך נתן לנו תרי"ג מצות רמ"ח מצות עשה כנגד רמ"ח אברים שבאדם סס"ה מצות ל"ת כנגד סס"ה גידין שבאדם, ואם חסר מאדם איזה מצוה עשה אזי חסר גם אותו אבר שכנגד אותו מצוה, והחסרון הוא באברי הנפש הרוחני שהוא עיקר האדם, ואח"כ כשהש"י מייסר את האדם, נתגלה חסרון המצוה על בשרו שהוא לבוש האדם.

[רצ"י מיושי מהילים פרק לח]

שו"ת בעבודת ה'

שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכ"ח חיי העולם הבא? ראשית, בעל התניא מבאר שגן עדן הוא שכר על קיום המצוות, אבל לא המטרה והתכלית של המצוות. הקב"ה ציוונו לקיים את המצוות כדי שנהיה דבוקים בו ית', ולכן צמצם עצמו כביכול להתלבש במצוות שקיומן בפועל הוא במחשבה דיבור ומעשה בעולם הזה הגשמי, וכאשר אדם מקיים מצוה או לומד תורה, הרי הוא דבוק בהש"ת בתכלית. משא"כ אודות עולם הבא אמרו חז"ל (ברכות יז, א) "צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה". ומבאר רבינו, כי מאחר שאי אפשר לשום נברא, אפילו מהעליונים ביותר, להשיג את הקב"ה בעצמו, לכן נשמות הצדיקים נהנות רק מזיו השכינה, היינו הארה בלבד מהשכינה, אבל אין להן השגה בעצמות ומהות האלקות, ואילו המקיים מצוה, הרי הוא תופס בו עצמו כביכול!

ולכן ייפה (לאדם להיות דבוק בהקב"ה ממש אפילו) שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי עולם הבא!

מאחר שהעיקר הוא קיום המצוות בפועל, למה צריך לקיימן מתוך רגש של אהבת ה'?

לפי האמור לעיל אודות התכלית והמטרה של קיום המצוות, מובנת החשיבות הרבה לקיים מצוות מתוך אהבת ה' דווקא, ולא כמי שפורע חוב והולך לו לדרכו. כי המקיים מצוה ועושה את רצון בוראו מתחבר אל הקב"ה ונעשה דבוק בו ית', ולולי הרגש של אהבת ה', החיבור שע"י קיום המצוות דומה למי שמחבק אדם שאינו מכירו ואינו אוהבו. ואף שבפועל ("ע"פ דין") הוא אוהב בזולתו ומחבקו, אבל בפנימיות חסר בעצם החיבור והחיבוק. ודעת לנכון נקל שחיבור אמיתי הוא דווקא ביודעו ומכירו ואוהבו וחפץ לדבקה בו.

להעיר שאין זה שולל כלל את הידוע שהמעשה הוא העיקר, כי בנוגע לרצון העליון העיקר הוא אכן המעשה בפועל, אלא שיחד עם זה נדרש מהאדם שיעשהו באמת, וזה ע"י אהבה ויראה דווקא.

אין לי כל רגש בקיום המצוות, ואינני מרגיש שלמצוות יש השפעה עלי, ולכן הנני מקיימן רק בדרך "מצות אנשים מלומדה". איך גם אני יכול לבוא לידי קיום המצוות בחיות, בהתלהבות ועם געש מאק?

בעל התניא מגלה שמטרת המצוות אינה רק לפעול על יהודי להיות אדם טוב יותר, או אפילו להתעלות ולהיות אדם רוחני יותר. ואע"פ שגם זה אמת, ובוודאי המצוות פועלות גם את זה, עכ"ז יש במצוות ענין עמוק ופנימי יותר, והוא שהמצוות הן רצונו של הקב"ה, וגם במצוות שקיומן הוא פעולה גשמית פשוטה, מלובש בהן הקב"ה כביכול.

ולפיכך, כאשר האדם מקיים מצוה, אפילו אם מקיים זאת ללא רגש, ואפילו אם הוא אינו יודע את טעמי המצוה, ואפילו אם לפי הרגשתו הגלויה אין לזה שום השפעה ופעולה בנפשו, מכל מקום הרי בפעולה זו הוא קיים את ציווי הקב"ה, והתייחד עם הקב"ה בעצמו, שהרי בתוך המצוה נמצא רצונו יתברך, והוא ית' ורצונו אחד!

ליתר ביאור:

הקב"ה הוא אין סוף ממש, ואדם מוגבל אינו יכול בכחות עצמו לתפוס את הקב"ה ולהתחבר אליו, לא ע"י השכל ולא ע"י הרגש. ועל כן צמצם הקב"ה את עצמו כביכול, ונתן לנו דרך לדבוק בו ע"י קיום מצוותיו, כגון הנחת תפילין, נתינת צדקה, לימוד תורה, וכו'.

וזהו המעלה העליונה שיש במצוות, כי כל הענינים הנפלאים שהמצוות פועלות - ההמשכות בעולמות העליונים והתחתונים, תיקון האדם והעולם וכו' - אלה הם פרטים לגבי עיקר מעלת הנפלאה, שעל ידן יכול האדם להידבק ולהתחבר עם הקב"ה, וכמאמר הידוע - מצוה מלשון צוותא וחיבור.

וכאשר נבין ונתבונן בכך, בוודאי קיום המצוות יקבל משמעות אחרת לגמרי!

אם לימוד התורה וקיום המצוות הם כדי ליזכות בגן עדן, מדוע ייפה

שדיבר בפעם הקודמת שהיה בליאזנא. שוב התבטל החסיד והתרכז בתורות שאמר הרבי, עד ששכח לגמרי מה מטרת בואו. סיים הרבי לחזור על ביאור המאמר, והחסיד לקח מיד את חפציו והתחיל לצעוד בדרכו לביתו. ניכר היה עליו שהוא מונח לגמרי בתורתו של הרבי.

בצאתו את הבית, שמע שדופקים על החלון. הוא נייער ממחשבותיו, הסתובב לאחור, וראה שהרבי עומד ליד החלון וקורא לו לשוב על עקבותיו. "רצוני לומר לך דבר נוסף", אמר הרבי. "יש הרבה נשמות למעלה שעומדים כבר חמש מאות שנה וממתנים ליד הדלת של גן עדן בציפייה שיקחו ויורידו אותם לעולם הזה; נשמות אלו אינן מעוניינות לקבל את הגילויים של גן עדן, לא איכפת להם מגודל העלייה שיכלו להתעלות שם - כל רצונם וחפצם לבוא עוד הפעם לעולם הזה, לעבור את הנסיונות הקשים שבו, הכל כדי שיוכלו לקיים בעולם מצוות מעשיות, ולבצע את רצון ה' כפשוטו".

"זכית שיש לך בבית נשמה נעלית שכזו", סיים בעל התניא. "בעוד שאתה מתעניין בעולמות הרוחניים, רעייתך מבקשת את קיום המצוות בפועל". וברוך אותה בעל התניא שימצא זיווג ראוי לכל אחת מבנותיו.

[מסיפורי הרב גרינגלס ע"ה]

הנחת תפילין אחד, שווה יותר מהרבה שנים של סיגופים

החסיד זלמן דוד האמלינער מחסידי אדמו"ר הרשב"ב מליובאוויטש צדוק"ל, היה מאלו שהשקיעו הרבה בעבודת ה', הוא היה מתפלל באריכות במשך כל היום כולו ועל כל צעד ושעל היה עושה "אתכפיא", מתענה ומסגף את גופו, כדי שלא יפריע לו בעבודת ה'.

אבל, השתדלותו זו היתה מעל המידה, וכך הלך גופו ונחלש יותר ויותר, הוא חלה במחלה קשה, מחלתו גברה עליו ובגיל צעיר מאוד החזיר את נשמתו ליוצרה.

כששכב התמים זלמן דוד על ערש דווי וידע כי מצבו הוא בשל ה"אתכפיא" והסיגופים שעשה, אך היה מאוחר מדי בכדי לתקן את הדבר ולרפא את גופו החולה והנוטה למות, בכה התמים זלמן דוד ואמר: "מה התועלת בכל העבודה ובכל הסיגופים, אם בגלל זה צריכים להחזיר את ה"פיקדון" - הרי למעלה, בעולם האמת, אי אפשר לקיים מצוות מעשיות! הנחת תפילין יחידה בעולם הזה, שווה יותר משנים רבות של סיגופים ואתכפיא! אילו הייתי חושב שאלו תהיינה התוצאות, הייתי מוותר על כל ה"עבודה", ובלבד שאוכל לקיים מצוות מעשיות יום אחד נוסף!

כשנודעו דבריו של התמים זלמן דוד לר' דוד האראדאקער, נענה ואמר: "אכן, כנים הדברים.

ההתעלות והקדושה, הוא מרגיש, שכל זיו וחלון בבית מדרשו של רבו, זועק 'שבת', קדושת השבת ניתנת למימוש בידים. והנה

בשעה שהוא מגיע אל שולחן רבו, מעלה הוא בדעתו, מה רב הוא ההבדל בין שבת זו, לבין השבת הקודמת, וכי ניתן כלל להשוותם זה לזה, והרי החילוק התהומי ביניהם זועק.

והנה מבחין הוא שרבו מביט בו עמוקות, ואומר לעברו: א געזונט אויף אייך רבי הערש. איר זאלט אזוי זאגען? -! שאתה תאמר כך. הרי אמרו גוי ששבת וכו', ומה מבין גוי בשבת, אלא אם רק עוזב את הגרון, כבר נקרא ששבת.

מחשבות התעלות, מחשבות של דביקות וקדושה, ככל שיהיו גבוהות ונשגבות, עדיין אין בכוחם להביא לאדם את קדושת השבת, כפי שיכולים להביא לו, קיום דברי חז"ל, לשבות ממלאכה כפשוטו. הרי אמרו 'גוי ששבת', גם כשהוא שובת ממלאכתו, שביתה פשוטה בלא כל מחשבות התעלות, נחשבת השביתה שבת, ובפנימיותה של שביתה גסה זו, טמונה קדושתה העילאית של שבת.

כשהבעל מתעניין בעולמות הרוחניים...

חסיד אחד היה אב לכמה בנות שכבר הגיעו לפירוק - אך הישועה ממאנת לבוא. בהיותו כל כולו מסור ונתון לעבודת ה', מוחו ומידותיו היו חדורים בתורת החסידות, ולפיכך הצרות שלו הפרטיות לא כל כך העסיקו אותו...

ויהי היום, והחסיד הכין את עצמו לנסוע אל כ"ק בעל התניא נ"ע. טרם נסע, ביקשה ממנו אשתו שיבקש ברכה עבור בנותיהם שימצאו את זיווגן. הסכים החסיד לדברים, ונסע. מיד כשנכנס לחצר הרבי, כמובן, שכח החסיד את כל מציאותו ומשאלותיו, והוא היה מרוכז ושקוע אך ורק בדברי החסידות ששמע מהרבי.

כשחזר הביתה שאלה אותו אשתו האם זכר לבקש ברכה מהרבי עבור הבנות, אך החסיד גער בה: כיצד אזכור דברים טפלים שכאלו בזמן שאני אצל הרבי לרגל יו"ט, הלא מתרחשים אצל הרבי ענינים חשובים ביותר, גילויים עצמיים, האורה כולה מלאה בקדושה מיוחדת.

כך קרה כמה פעמים: אשתו היתה מזכירה אותו לפני שיצא לדרך שיבקש ברכה עבור הבנות, והוא תמיד שכת, וחוזר חלילה.

יום אחד, נפל לאישה רעיון מבריק. היא בקשה את בעלה שיקום ויסע לרבי באמצע השנה, לא ביו"ט, שכן אז לא יוכל להתחמק משליחותו, והברכה המיוחדת מהרבי תבוא. הסכים החסיד לדבר, וקם ונסע שוב לליאזנא.

כשהגיע החסיד לליאזנא והתקרב לביתו של הרבי, ראה לפתע את הרבי בעצמו יוצא מביתו ובא לקראתו לקבל את פניו. השתומם החסיד ביותר על הכבוד הגדול, ופליאתו גברה שבעתיים כשהרבי התחיל לדבר עמו עניינים עמוקים בתורת החסידות, הקשורים למאמר החסידות

ואי אפשר לדבקה בו באמת כי אם בקיום רמ"ח פקודין...

ישוב היה בביתו רבי הירש הארקער צ"ל, וכל מחשבותיו נתונות אל רבו הרה"ק רבי מנחם מנדל מויטבסק, צ"ל, לא מפסיק הוא להגות ברעיוניו, מתי יזכה שוב לראות את פניו, לקבל תורה וחסידות מפיו, לזכות לדעת מהי האמת המוטלת על האדם, כמה ירצה את קונו. והעולה על כולם, קדושת יום שבת קדש, וכי אפשר להשוות שבת אצל הרבי לשבת בבית, והרי כל מי שבראו הקב"ה עם עינים, רואה נכוחה, ררחוקות הן זו מזו, כרחוק מזרח ממערב, ואם כן קל וחומר מי שנשמתו דורשת ומבקשת, מרגיש הוא, הנאמר בזמירות שבת 'השבת נועם הנשמות והשביעי עונג הרוחות', אינו כמליצה בעלמא, אכן ממש כך הוא, אפשר למשש את קדושת השבת בידים. אהה, מה ידמה ומה ישווה לשבת בצל קודשו של הרבי.

הגיע זמנה של הנסיעה לויטבסק, וכך בנפש חפצה ומשתוקקת, עושה הוא דרכו אל רבו. האמת היא, שהיה צריך הוא ליטול עמו מעט מזון לצורך הדרך, אולם מי ישם לבו אל זוטות אלו, בשעה שנוסעים לגן עדן, וכי בגן עדן זקוקים למזון גשמי. ולכן אילולא זוגתו הצדקנית שהזכירה לו, ונתנה באמתחתו מעט מזון, אף מעט זה לא היה נוטל עמו.

וכך עושה הוא את דרכו לרבו, כשאינו שת אל לבו כלל אל הדרך, אל המראות, את העצים, הנופים, מה ישווה ומי ישווה לאותה קדושה וטהרה, לאותה התעלות, לאותה דביקות כבורא יתברך, בה הוא עומד לזכות בהיותו חוסה בצילו של רבו הקדוש.

אמנם החורף שפרש את כנפיו על שמייה של רוסיה, לא לקח בחשבון את הנסיעה אל הרבי, ואת הצורך בדרך פנויה. וכך מצא את עצמו בעל העגלה עמו נסע רבי הירש, נעצר בכפר אחד מאלפי כפריה של רוסיה, בלא כל יכולת להמשיך, השלג שכיסה כל פינה פנויה בדרכים ובשבילים, לא הותיר לו ברירה אחרת, אלא להשאר בכפר, ולהמתין להתחממות מועטת.

צערו של רבי הירש לא ידע גבול, לישראל בביתו של ישובניק יהודי, שכל ידיעותיו בקדושת השבת, מסתכמים בתפילה חפוזה, בסעודת שבת דשנה, ובשניה עריבה. אולם כחסיד ידע, אם כך נתגלגל מאת הבורא יתברך, כי אז זהו המצב והתכלית הטובים ביותר עבורו.

ביום ראשון, מיד כשהתבהר מעט מזג האויר, יצא רבי הירש לדרכו, ואכן כעבור כמה ימים, רגליו זכו לעמוד בשערי העיר ויטבסק. או אז התחילה עבודתו עבודת הקודש, הכנה לשבת קדש בצל רבו. מכין הוא רבי הירש את נשמתו, שיזכה לקבל את קדושת השבת כדבעי, להתעלות, ליטול מלא חופניים קדושה, עבור שבת זו, ועבור השבתות בביתו העתידיים לבא עליו לטובה.

וכך אתא ובא יום השבת, רבי הירש אינו מוצא מקום לעצמו, נשמתו שואפת אל קרבה את

גדולי הצדיקים וספר התניא קדישא

קלורין לעינים ומטהרים הלב והנפש

הרה"ק ממנוקאטש, בעל מנחת אלעזר זי"ע, כותב למנהלי ת"ת ומתיכנתא תורה ודעת בארה"ב אודות לימוד ספר התניא עם נערים, וז"ל: המה קלורין לעינים ומטהרים הלב והנפש, והמפורסם א"צ ראי, כאשר מקובלני מפי רבותינו ואבוה"ק זי"ע, וגם לנערים בת"ת, אם המלמד מבין בזה להבינם לפי דרכם אז יתחנכו עי"ז ביראה ואמונת הש"י, ויכול להיות תועלת גדול, ובפרט באמריקא, אשר גבר ההפקרות והמינות ר"ל יוכל להציל הרבה נפשות מישראל בעה"י.

אגרות שפירין ס' קנ"ח

לימוד התניא מהחל ועד כלה

הרה"ק רבי מרדכי דוב טווערסקי מהורנסטייפול זי"ע, בעל חיבור לטהרה ועמק שאלה [חתן בעל דברי חיים מצאנז] כותב באחד ממכתביו: לחזור היטב בש"ע הרב ז"ל, כן יקבעו לימוד בספרי צדיקים, והנכון ללמוד ס' תניא מהחל ועד כלה.

נסוף ספרו פלא יועץ עה"ת

בספר התניא רואים חכמת שלמה

מובא בספר תולדות הרה"ק בעל ערוגת הבשם זי"ע: על הספר ליקוטי אמרים לבעל התניא הי' אומר שבו רואים חכמת שלמה, ולמד בו הרבה.

תולדות ערה"כ ח"צ ספ"ב

<<< א חפדישע מעשה - המשך

פעם אחת של הנחת תפילין ומצוות מעשיות בכלל היא למעלה באין ערוך משנים רבות של 'אתכפיא' ו'עבודה' - אבל כדי לחוש ולהגיע להכרה זאת, זקוקים להרבה שנים של 'אתכפיא' ו'עבודה'...

[ר' מענדל]

רגש או ביטול

פעם ביקש המלך מאחד מאוהביו שיעשה לו טובה. אותו אוהב ידע והבין בגדולת המלך ורוממותו, וכאשר נכנס אל המלך הוא התפעל מאוד ומרוב אהבה ויראה - נפל מתעלף. מאידך, היה אדם אחר, בהמי וגס ביותר. כאשר אמרו לו שהמלך מחפש אותך, הוא התעצל וחשב כל הזמן איך יצליח להתחמק מזה. אבל

הבין את גדולתו של המלך, אבל זה לא נבע מהמלך. המלך לא ביקש ממנו להתעלף; מה- שאין-כן השני הוא אמנם איש גס ונחות, אבל בפועל הוא הלך וקנה את קופסת הגפרורים. מדוע הוא עשה זאת? לא מפני שהוא הבין שכך צריך לעשות, אלא רק מפני שהמלך ביקש זאת. כל מה שנרגש כאן זה המלך.

אצל הראשון הביטול חדר בכל כוחותיו, בשכלו ומידותיו, עד שנפל מתעלף, ואילו אצל השני הביטול לא 'תפס' את כולו. שכלו ומידותיו לא התבטלו כלל, והביטול הוא רק בכוח המעשה שלו. אולם בפרט הזה שאכן התבטל - הביטול הוא לגמרי מצד המלך, ללא כל תערוכת של המציאות שלו.

[נדרכי סקידים]

כאשר לא הצליח להתחמק, לא הייתה ברירה אלא לבוא לפני המלך. הוא עבר בכל ההיכלות וראה את כל הפאר, אך מפני גסותו זה לא נגע לו כלל. גם כאשר עמד ממש ליד המלך לא הייתה לו כל בושה. כל מחשבתו הייתה - איך אפשר להשתמט מבקשת המלך.

המלך ציווה עליו: "לך וקנה לי קופסת גפרורים". לא הייתה לעצלן ברירה, והוא הלך וקנה.

בהשקפה ראשונה, האדם הראשון נעלה לאיך- שיעור, וזה אכן כך - מבחינת איכות כוחותיו, תכונותיו וקירובו עם המלך - הוא נעלה הרבה יותר מן השני; אבל בנקודה מסוימת, מבחינת מהות הביטול שלהם כלפי המלך - יש מעלה בביטול של השני: הראשון התעלף בגלל שהוא

התודה והברכה למשתתפים בהוצאת הגליון

לעילוי נשמת
ר' יצחק אייזיק
בר' נפתלי צבי ע"ה
נלב"ע ט"ז אייר תשס"ט
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האשה החשובה
מרת מנוחה בת הרה"ח יצחק ע"ה
נלב"ע כ"ג אדר תשע"ג
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האשה החשובה
מרת בתיה זבורה בת הרה"ח אבא ע"ה
נלב"ע ח"י כסלו תשס"א
ת.נ.צ.ב.ה.

845-582-1705

להערות והקדשות ניתן
להתקשר למספר
845-582-1705-1-8

לתועלת הרבים הננו לפרסם מספר
HOTLINE שבו יש אפשרות לפתוח
שאלות לנושאים קשים חסורי הבנה
לפני בעלי הסברה מיוחדים, שרבים
העידו על תועלת העצומה שראו בקבלת
תמונה ברורה ובהירה בלימוד התניא!

כל הדבר
הקשה יביאון...